

Posolstvo Svätého Otca Františka na Pôstne obdobie 2023

Ako k nám Pán hovorí?

Predčesťom. Božom slove
ktoré nám Cirkev ponúka v liturgii:
nenechajme ho padnúť do prázdra;
ak sa nemôžeme
vždy zúčastniť na svätej omši,
čítame biblické čítania deň čo deň,
ale aj v nedeľu.
Okrem Písma k nám Pán hovorí
v našich bratcoch a sestrach,
najmä v tváračach a pribehoch tých,
ktorí sú v nádze.

pápež František
Pôstne posolstvo Pôstna askéza, synodálna cesta

Pôstna askéza - synodálna cesta

Drahí bratia a sestry!

Matúšovo, Markovo a Lukášovo evanjelium zhodne opisujú príbeh Ježišovo premenenia. V tejto udalosti vidíme Pánovu reakciu na nepochopenie, ktoré voči nemu prejavili jeho učenici. Krátko predtým totiž došlo ku skutočnému roztržke medzi Učiteľom a Simonom Petrom, ktorý po vyznani viery v Ježiša ako Krista, Božieho Syna, odmietol jeho ohlášenie umučenia a kríža. Ježiš ho dôrazne pokarhal: „*Chod mi z cesty, satan! Na pohoršenie si mi, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, len pre ľudské!*“ (Mt 16, 23). A hľa, „*o šest dní vzal Ježiš so sebou Petra, Jakuba a jeho brata Jána a vyviedol ich na vysoký vrch do samoty*“ (Mt 17, 1).

Evanjelium o premenení Pána sa každoročne číta na 2. pôstnu nedelu. Totiž v tomto liturgickom období nás Pán skutočne berie so sebou a vedie nás do ústrania. Hoci naše bežné povinnosti od nás žiadajú, aby sme zostali na svojich obvyklých miestach a žili často opakujúca sa a niekedy nudnú každodennú rutinu, v Pôstnom období sme pozvaní vystúpiť „na vysoký vrch“ spolu s Ježišom, aby sme so svatým Božím ūdum prežívali osobitnú skúsenosť askézy.

Pôstna askéza je úsilia, vždy povzbudzovaným milosrou, o prekonanie nedostatkov našej viery a toho, čo nám bráni nasledovať Ježiša na ceste kríža. Presne to potreboval Peter a ostatní učenici. Abi sme hlbšie spoznali Učiteľa a plňne pochopili a prijali tajomstvo Božej spásy uskutočneného v úplnom darovaní seba samého z lásky, musíme sa ním nechať zaviesť do ústrania a do výšin, odpútajúca sa od priemernosti a marnosti. Treba sa vyuďať na cestu; na cestu na vrch, ktorá si vyžaduje námahu, obetu a sústredenie ako horská túra. Tieto požiadavky sú dôležité aj pre synodálnu cestu, ku ktorej sme sa ako Cirkev zaviazali. Bude dobré, ak sa zamyslíme nad vztahom medzi pôstnou askézou a synodálnou skúsenosťou.

Pri „utiahnutí sa“ na vrch Tábor berie Ježiš so sebou troch učeníkov, ktorí sa majú stať svedkami jedinejnej udalosti. Chce, aby táto skúsenosť milosti nebola prežívaná len osamote, ale spoločne, ako napokon celý nás život viery. Ježiša nasledujeme spoločne. A spoločne, ako Cirkev putujúca v čase, prežívame liturgický rok a v nom Pôst, kráčajúc s tými, ktorých Pán postavil vedľa nás ako spoločníkov na ceste. Podobne ako pri výstupe Ježiša a učeníkov na vrch Tábor môžeme povedať, že naša pôstna cesta je „synodálna“, pretože ju absolvojeme spoločne po tej istej ceste, ako učenici jedného Majstra. Vieme totiž, že on sám je cestou, a preto Cirkev v priebehu liturgického roka i v procese synody nerobi nič iné, len stále hlbšie a plňsie vstupuje do tajomstva Krista Spasiteľa.

A tu prichádzame k vyvrcholeniu. Evanjelium hovorí, že Ježiš „sa pred nimi premenil: tvár mu zažiarila stá slnko a odev mu zbelel ako svetlo“ (Mt 17, 2). Toto je „vrchol“, cieľ ich cesty. Na konci výstupu, keď stojí s Ježišom na vysokom vrchu, sa trom učeníkom dostáva milosti vidieť ho v jeho sláve, žiariaceho nadprirodzeným svetlom, ktoré neprichádza zvonka, ale vyžaruje z neho samého. Božská krása tohto videnia bola neporovnatne väčšia ako akákoľvek námaha, ktorú učenici vynaložili pri výstupe na vrch Tábor. Rovnako ako pri každej namáhavé horskej túre: keď človek stúpa, musí mať oči pevne upreté na cestu, ale panoráma, ktorá sa na konci otvorí, ho prekvapí a odmení svojou nádhervou. Aj synodálny proces sa často zdá byť namáhavý a občas nás môže odrážať. Ale to, čo nás čaká na konci, je nepochybne niečo úžasné a prekvapujúce, čo nám pomôže lepšie pochopiť Božiu vôľu a naše poslanie v službe jeho kráľovstva.

Zážitok učeníkov na vrchu Tábor je ešte bohatší, keď sa pri premenenom Ježišovi zjavia Mojžiš a Eliáš, ktorí predstavujú Zákon a Prorok (porov. Mt 17, 3). Kristova novosť je naplnením Starého zmluvy a prisúbení: je neoddeliteľná od dejín Boha s jeho ūdum a odhaľuje ich hlboký zmysel. Podobne aj synodálna cesta je zakorenána v tradícii Cirkvi a zároveň otvorená novosti. Tradícia je zdrojom inšpirácie na hľadanie nových ciest, pričom sa vyhýba protichodným pokušeniam k nehybnosti a improvizovanému experimentovaniu.

Asketická pôstna cesta a podobne aj synodálna cesta majú za cieľ premenu, osobnú i cirkevnú. Premenu, ktorá v oboch prípadoch nachádza svoj vzor v Ježišovi a deje sa skrzes milosť jeho veľkonočného tajomstva. Aby sa táto premena v nás v tomto roku mohla uskutočniť, rád by som navrhol dve „cesty“, po ktorých by sme mohli stúpať spolu s Ježišom a dosiahnuť s ním cieľ.

Prvá súvisí s príkazom, ktorý Boh Otec adresuje učeníkom na vrchu Tábor, keď kontemplujú premeneného Ježiša. Hlas z oblaku im hovorí: „Počúvajte ho“ (Mt 17, 5). Prvý pokyn je teda veľmi jasný: počúvajte Ježiša. Pôstne obdobie je časom milosti do tej miery, do akej počúvame toho, ktorý k nám hovorí. A ako k nám hovorí? Predovšetkým v Božom slove, ktoré nám Cirkev ponúka v liturgii: nenechajme ho padnúť na neúrodnú pôdu; ak sa nemôžeme vždy zúčastniť na svätej omši, čítajme si biblické čítania deň čo deň, hoci aj s pomocou internetu. Okrem Písma k nám Pán hovorí v našich bratcoch a sestrach, najmä v tváračach a pribehoch tých, ktorí sú v nádze. Chcel by som však doplniť aj ďalší aspekt, ktorý je v synodálnom procese veľmi dôležitý: počúvanie Krista sa deje aj cez počúvanie našich bratov a sestier v Cirkvi. Toto vzájomné počúvanie, ktoré je v niektorých fázach synody hlavným cieľom, je vždy v metóde a štýle synodálnej Cirkvi nevyhnutné.

Keď učenici počúli Otcov hlas, „padli na tvár a večne sa báli. No pristúpil k nim Ježiš, dotkol sa ich a povedal im: „Vstaňte a nebojte sa! A keď zdvihli oči, nevideli nikoho, iba Ježiša“ (Mt 17, 6 – 8). Tu je druhý pokyn pre tento pôstny čas: neuchýľujte sa k nábožnosti, ktorú tvoria mimoriadne udalosti či sugestívne zážitky zo strachu pred konfronciami s realitou, s jej každodennou prácou, ťažkosťami a protirečeniami. Svetlo, ktoré Ježiš ukazuje učeníkom, je predzvestou veľkonočnej slávy a kej treba ísf, nasledujúc „iba jeho“. Pôst je zameraný na Veľkú noc: „utiahnutie sa“ nie je samo osebe cieľom, ale pripravuje nás prežiť utrpenie a kríž s vierou, nádejou a láskou, aby sme dosiahli vzkriesenie. Až synodálna cesta by nás nemala viesť k ilúzii, že sme už prišli do cieľa, ak nám Boh dá milosť nejakých silných zážitkov spoločenstva. Aj tam nám Pán opakuje: „Vstaňte a nebojte sa!“. Zostúpme na rovinu a nech nás zakúsená milosť posilňuje v tom, aby sme sa stali remeselníkmi synodality v bežnom živote našich spoločenstiev.

Drahí bratia a sestry, nech nás Duch Svätý v tomto Pôstnom období povzbudzuje pri našom výstupe s Ježišom, aby sme zakúsili jeho božskú nádheru a posilnení vo viere pokračovali na našej ceste spolu s ním, ktorý je slávou svojho ľudu a svetlom pohanov.

V Ríme pri Svatom Jánovi v Lateráne, 25. januára, na sviatok Obrátenia svätého Pavla František

Zdroj: [Preklad KBS - Dokumenty pápežov](#)
[Obrázok farmosť Saletini Rozkvet: Kliknutím na obrázok - väčšie rozloženie](#)

späť na Úvodnu sekciu